

Volvo Trucks

LIETUVOS POLICIJA

Gelbėkit vaikus
Save the Children Lithuania

MOKOMOJI UŽDUOČIŲ KNYGUTĖ

BŪK SAUGUS KELYJE

BŪK SAUGUS KELYJE – BŪK MATOMAS

Kelyje vyksta didelis eismas – mes vaikštome, miname dviračius, važiuojame. Vieni juda greitai, kiti lėtai. Vieni juda tiesiai keliu, o kiti daro daugybę posūkių.

Kaip galime užtikrinti, kad visi saugiai nuvyks ten, kur nori?

Saugaus eismo taisyklės padeda įveikti šį iššūkį tik tuomet, jei visi jų laikomės. Todėl labai svarbu suprasti, kaip reikia elgtis, kad pats būtum saugus ir nesukeltum pavojaus kitiems.

Einant keliu, svarbiausia visuomet išlikti atidžiam ir klausytis, girdėti ir matyti, kas vyksta aplinkui.

Čia susipažinsi, ką svarbiausio turėtum pastebėti ir kaip išlikti matomam kitiems eismo dalyviams – ypač tarp tokių didelių transporto priemonių kaip krovininiai automobiliai – vilkikai!

Atšvaitus naudoti tamsiuoju paros metu – BŪTINA!
Nuspalvink mergaitę viduryje ir teisingai prisek jai atšvaitus.

SVARBŪS KELIO ŽENKLAI

Kaip elgtis keliuose apibrėžia Kelių eismo taisyklės.
Skirtingi kelio ženklai Tau padės suprasti, kaip elgtis tam tikrose vietose.

Ar atpažįsti šiuos kelio ženklus? Priklijuok lipduką į tinkamą vietą.

LIPDUKO VIETA

PĒSČIŪJŪ EISMAS DRAUDŽIAMAS

Šis ženklas draudžia vaikščioti pėstiesiems toje kelio pusėje, kur jis pastatytas.
Jei ženklas stovi kelio viduryje – draudžiama vaikščioti abiejose kelio pusėse.
Vairuotojai nesitiki sutikti pėsčiųjų šiose zonose, taigi, visada pasižiūrėk ar toje pusėje kur eini tikrai nėra šio ženklo.

LIPDUKO VIETA

STOVĒJIMO VIETA

Ženklas nurodo transporto priemonės sustojimo vietą. Stovėjimo aikštelėse būk atidus – čia transporto priemonės sukiojasi, važiuoja atbulomis, todėl vairuotojas gali Tavęs nepastebėti.
Įsitikink, kad šalia stovintys automobiliai, autobusai, motociklai ir vilkikai nesiruošia judėti. Šioje vietoje negalima važinėti dviračiu ar paspirtuku, nes netikėtai pajudėjusio automobilio vairuotojas gali tavęs nepamatyti.

LIPDUKO VIETA

PĒSTIEJI

Kelio ruožuose, kuriais vaikšto pėstieji, šis trikampio formos ženklas įspėja vairuotojus būti dar atidesnius.
Taigi, šis ženklas leidžia eiti pėstiesiems ir apie tai primena vairuotojams!

LIPDUKO VIETA

PĒSČIŪJŪ IR DVIRAČIŪ TAKAS

Kelio ženklas leidžia taku eiti pėstiesiems ir važiuoti dviračiais. Vaikščiodamas atkreipk dėmesį, ar už Tavęs nėra dviratininkų, ir išgirs skambutį, kuris Tave įspės, jei reikės praleisti dviratį.

KAIP PEREITI GATVĘ?

Vieta skirta pereiti kelią vadinasi pėsčiųjų perėja.
Lietuvoje yra keturių rūšių pėsčiųjų perėjos.

Perskaityk kiekvienos aprašymą ir šalia priklijuok tinkantį lipduką.

NEREGULIUOJAMA PERĖJA

Dar vadinama zebriu, nes kelyje žymima baltais dryžiais. Abiejose kelio pusėse stovi mėlynas kvadratinis kelio ženklas. Atsistok toliau nuo važiuojamosios kelio dalies ir palauk, kol vairuotojai Tave pastebės, sustos ir leis saugiai pereiti gatvę. Pasižiūrėk į kairę, į dešinę ir vėl į kairę, įsiklausyk ir įsitikink, kad gatvę galėsi pereiti saugiai.

Niekada neik per perėją neįsitikinęs, kad tai yra saugu. Vairuotojai palauks, kol pereisi kelią, tad nebėk, visada eik.

ŠVIESOFORO REGULIUOJAMA PERĖJA

Priėjęs prie tokios perėjos, stebėk šviesoforo signalo spalvas ir eik tik tuomet, kai šviečia žalias signalas. Jeigu žalia šviesa pradeda mirksėti arba įsijungia raudonas signalas – palauk, kol vėl švies žalias.

Šios perėjos ribos yra nurodomos baltais stačiakampiais iš abiejų šonų – visada eik tarp jų. Šviesoforai reguliuoja judėjimą tarp pėsčiųjų ir transporto priemonių, tačiau įsidėmėk, kad kartais automobiliai gali važiuoti keliu netgi degant žaliajam signalui pėstiesiems.

POŽEMINĖ PERĖJA

Ši perėja Tave praves tuneliu po keliu.

PERĖJA VIRŠ KELIO

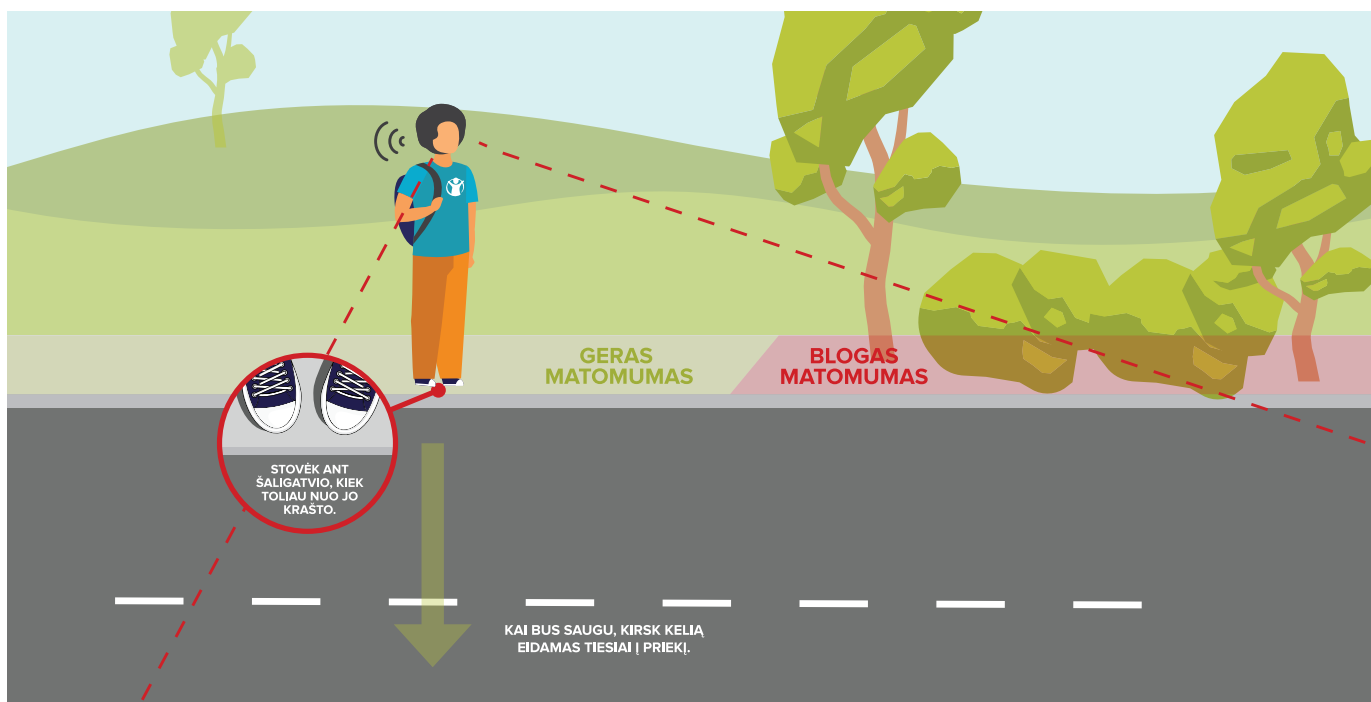
Tokios perėjos ieškok aukštai – tai bus viadukas, kuris leis pereiti kelią virš kitų transporto priemonių.

Užmiesčiuose ar mažuose miesteliuose ne visuomet rasi pažymėtas pėsčiųjų perėjas. Tuomet turi pats išsirinkti, kur pereisi kelią. Ieškok vietos, kur važiuoja mažiau transporto priemonių, kelias eina tiesiai ir tu esi lengvai matomas vairuotojams iš abiejų eismo krypčių.

Prieš į žengdamas į važiuojamąją kelio dalį būtinai apsidairyk, įsitikink, kad vairuotojai Tave pastebėjo ir sustojo Tave praleisti. Jei pėsčiųjų perėjos pirmoje eismo juostoje Tave praleisti sustojo vilkikas su puspriekabe, jį praėjęs stabtelėk ir įsitikink, kad šalia esančia eismo juosta važiuojanti transporto priemonė taip pat sustos Tave praleisti.

- Susirask tinkamą vietą pereiti gatvę. Stabtelėk. Pagalvok, ar esi matomas vairuotojams?
- Stovėk ant šaligatvio, netoli jo krašto.
- Dairykis į kairę ir į dešinę. Atidžiai klausykis, ar negirdi artėjančių transporto priemonių.
- Jei artėja automobilis, neik – leisk jam pravažiuoti. Lauk, kol nebus važiuojančių transporto priemonių.
- Kai bus saugu, kirsk kelią eidamas tiesiai į priekį. Visą laiką dairykis ir klausykis.
- Niekada nebėk per kelią, visada žingsniuok.

Eidamas šaligatviu ir per perėją, visada klausyk ir girdėk, kas vyksta aplinkui. Visada gali įvykti kažkas netikėto, taigi, kad greitai sureaguotum, nesinaudok telefonu ar ausinėmis ir neskaityk, o stebėk aplinką.

VILKIKŲ DYDŽIAI

Vilkikai yra vienos didžiausių kelyje sutinkamų transporto priemonių – jie keliskart didesni ir sunkesni nei lengvieji automobiliai. Pamatyk pats!

Kiek sveria vilkikas su puspriekabe?

Vilkikai tempia puspriekabas, kuriose telpa daugybė prekių.

Didelis svoris sulėtina vilkiko stabdymo greitį – jei vairuotojui tenka staigiai stabdyti, stabdomas vilkikas nuvažiuos gerokai toliau nei lengvasis automobilis. Todėl visada palik kuo didesnę atstumą tarp savęs ir vilkiko.

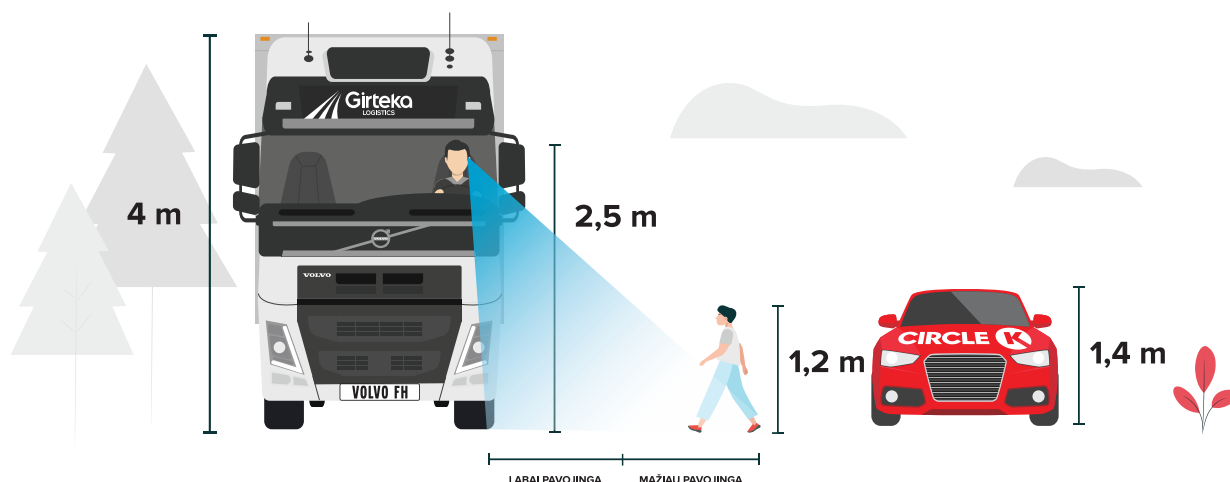
Suskaičiuok ir įrašyk į langelį atsakymą.
Kiek lengvųjų automobilių sveria tiek pat,
kiek vienas pilnai pakrautas vilkikas?

automobiliai

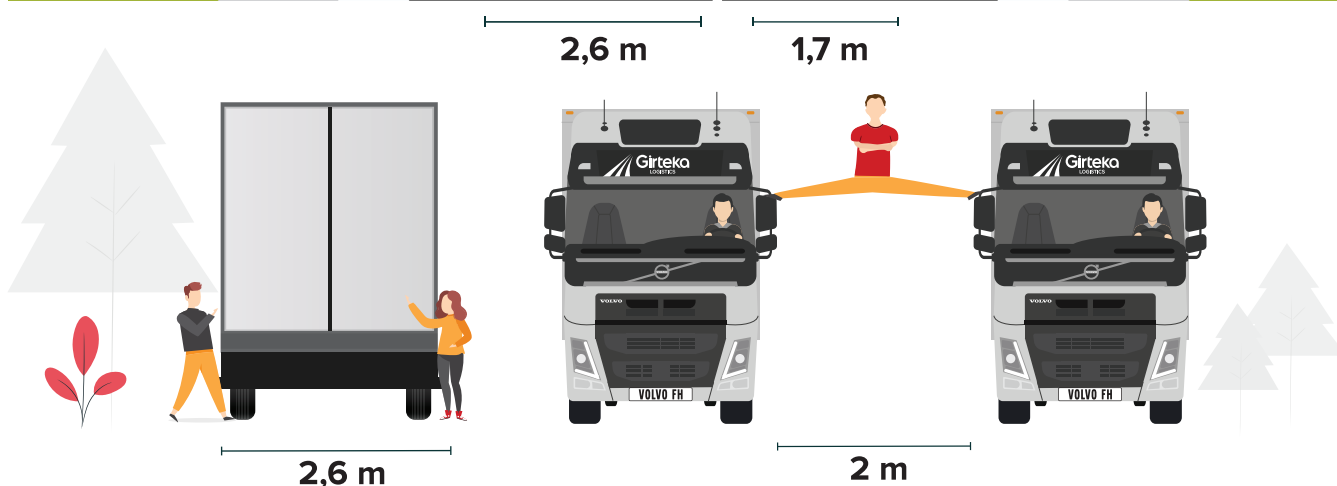
Vilkiko aukštis

Vilkikas gali būti 4 metrų aukščio. Kabina, vieta, kurioje sėdi vairuotojas, yra pakilusi maždaug 2,5 metro nuo žemės, taigi vairuotojas yra užsiropštes tikrai aukštai. Dėl to jam gali būti sunku Tave pamatyti, ypač, jei esi labai arti vilkiko.

Kokio pločio būna vilkikas su puspriekabe?

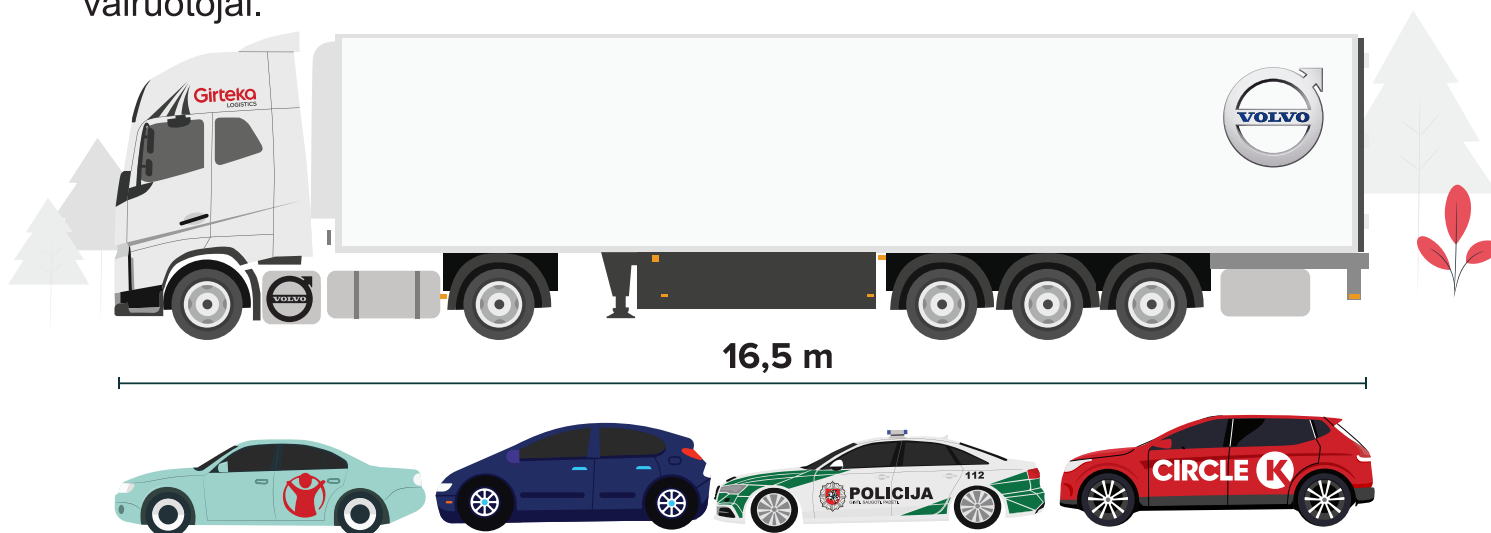
Vilkikai yra daug platesni už paprastus automobilius. Kelyje labai svarbu eiti šaligatviu, toliau nuo važiuojamosios kelio dalies ir pereiti kelią tik ten, kur saugu.

Kokio ilgio būna vilkikai su puspriekabe?

Vilkikai gali būti labai ilgi, iki 16,5 metro, – tokio ilgio kaip keturi lengvieji automobiliai, stovintys vienas už kito. Jeigu stovi priešais vilkiką, tikėtina, jog esi nematomas už jo esantiems vairuotojams.

Jeigu Tave, einantį pėsčiųjų perėja, praleidžia vilkikas – nepamiršk apsidairyti ir praėjęs pro vilkiko priekį. Taip įsitikinsi, jog Tave praleidžia ir kitų transporto priemonių vairuotojai.

REGĖJIMO LAUKAS – AR MANE MATAI?

Visada įsitikink, ar vilkiko vairuotojas Tave mato.

Toliau stovėdamas nuo vilkiko su puspriekabe, leisi vairuotojui lengviau Tave pastebėti. Vairuotojas, sėdėdamas vilkiko kabinoje, mato tik pro langą.

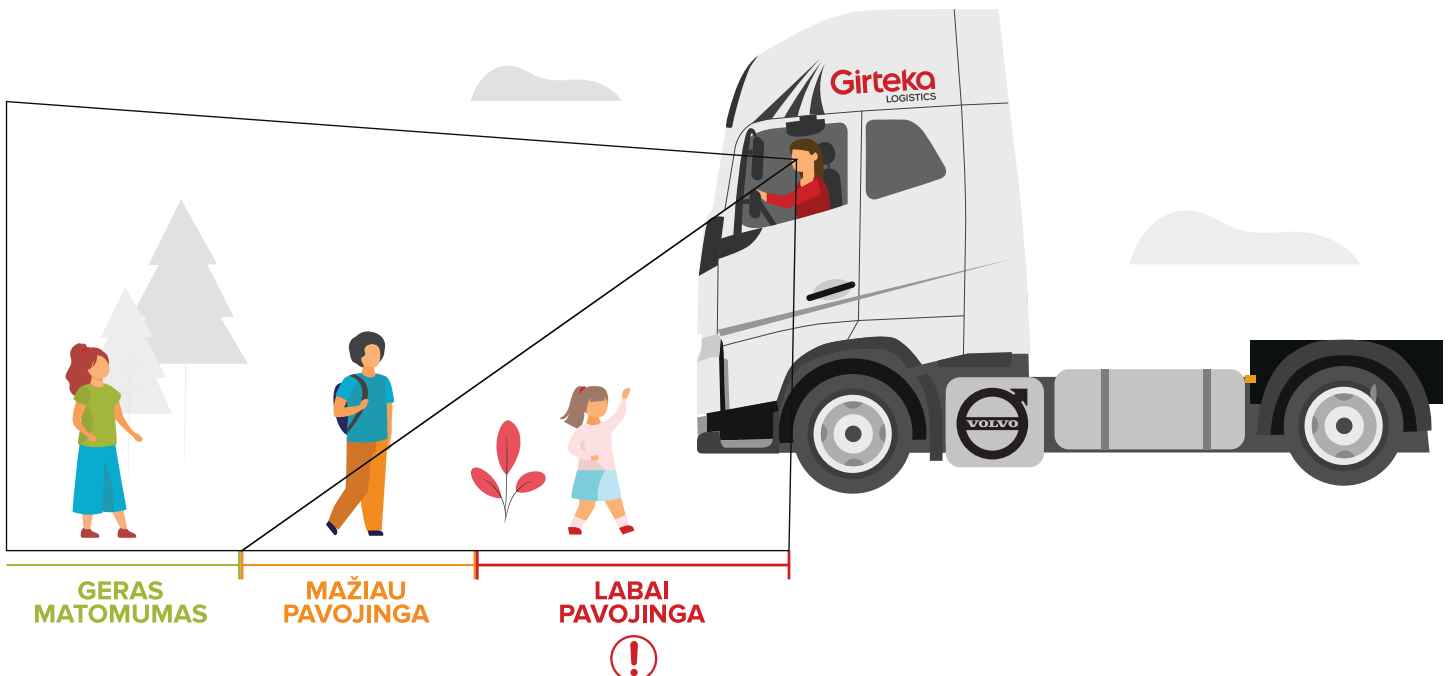
Paveiksluke pavaizduotos dvi zonos.

Viršutinis keturkampis – tai vairuotojo regėjimo laukas. Turėtum būti nutolęs ne mažiau nei 2 metrus nuo vilkiko, kad būtum matomas. Šią mažesnio pavojaus zoną nuspalvink žydrai.

Apatinis trikampis – tai didelio pavojaus zona. Stovėdamas per arti vilkiko, nebūsi matomas vairuotojui. Šią zoną nuspalvink raudonai ir niekada pro ją neik.

Eiti arti vilkiko gali būti pavojinga, net tada, kai jis stovi. Nežinia, kada jis gali vėl pajudėti.

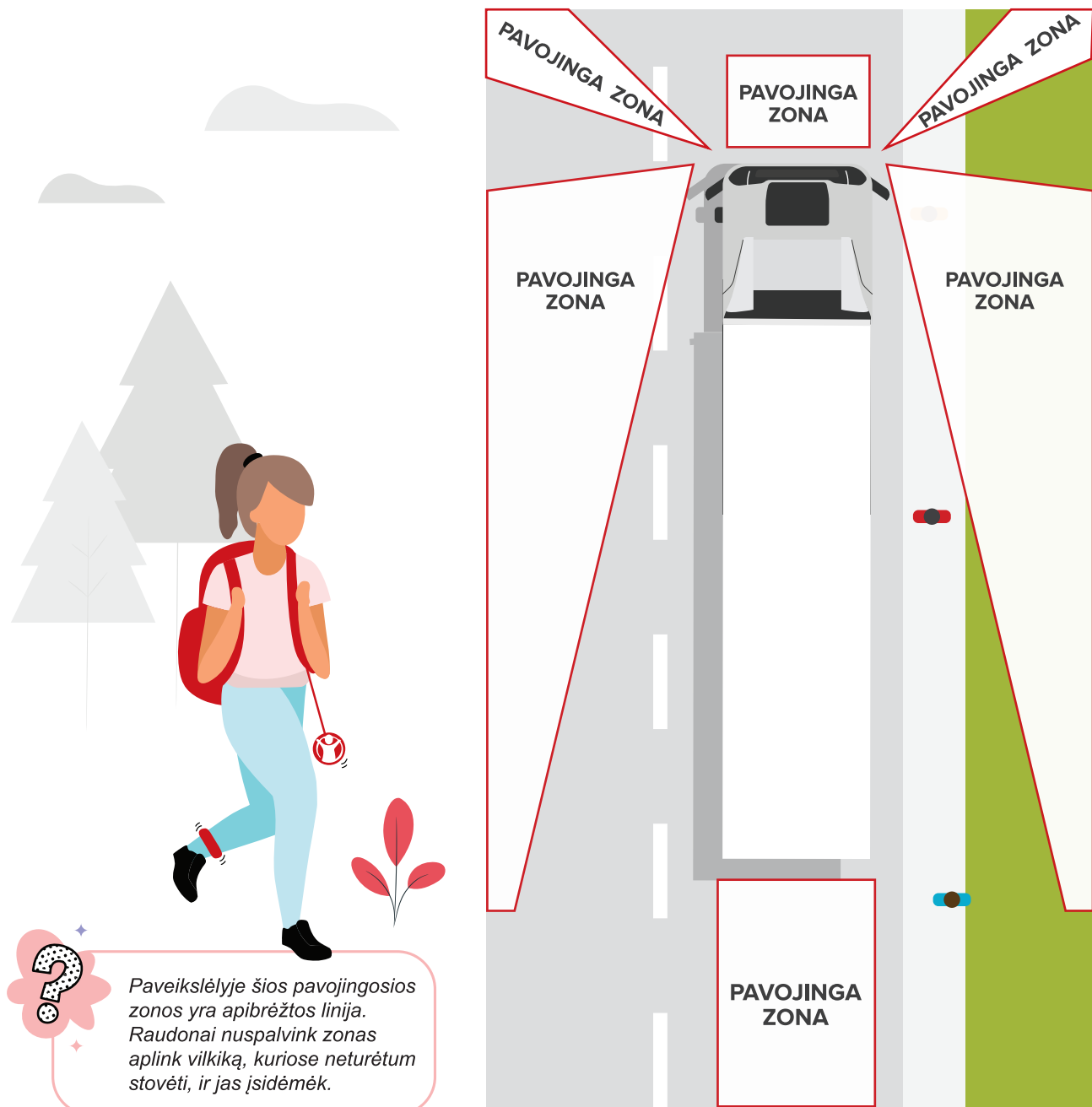
Jeigu po vilkiku nuriedėjo Tavo kamuolys arba nori šį milžiną apžiūrėti iš arčiau – pirma pamojuoki vairuotojui ir pasiteirauk, ar galėtum prieiti. Tuomet būsi tikras, jog vairuotojas žino, kad esi arti ir palauks, kol vėl atsitrauksi į saugų atstumą.

Kur reikia stovėti, kad būtum matomas?

Aplink vilkiką yra daug vietų, kuriose stovėdamas ne visuomet esi pastebimas vairuotojui, žvelgiant per priekinį langą ar per vilkiko veidrodėlius. Šios vietos vadinasi pavojingomis zonomis.

Ar pastebėjai, jog vairuotojui sunku pastebėti, kas vyksta ne tik už vilkiko, bet ir šalia puspriekabės?

Būk atidus. Visuomet įsitikink, jog vairuotojas gali tave pamatyti. Vairuotojantys visuomet bandys tave pastebėti, tačiau taip pat esi atsakingas už savo matomumą - ypač kelyje ir vilkikui sukiojantis stovėjimo aikštelėse.

Kiek vietos reikia vilkikui, darančiam posūkį?

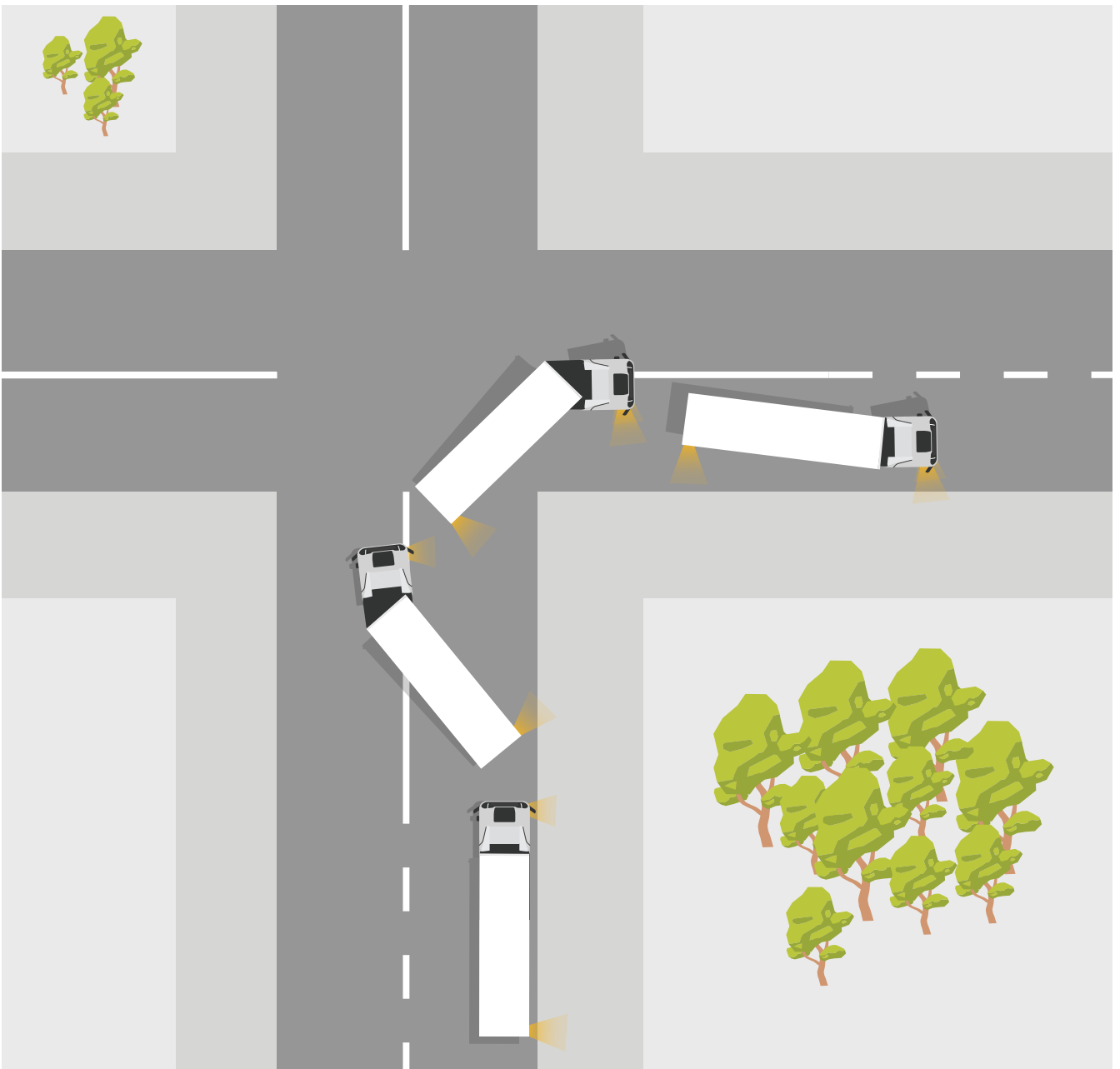
Jau matei, koks didelis yra vilkikas, – taigi jam reikia ir daugiau vietos pasukti į kairę ar į dešinę.

Vairuotojas įspėja eismo dalyvius, jog ketina sukti, naudodamas įspėjamuosius signalus – iš tos pusės, į kurią nori sukti vilkikas, žibintai pradeda mirksėti šviesdami oranžine šviesa.

Pamatęs šį signalą, paeik toliau nuo vilkiko.

Prisimink, vilkikas su priekaba yra platus ir labai ilgas, todėl saugiai atlikti manevrą jam reikia nemažai vietos. Sukdamas vilkikas dažnai gali išvažiuoti iš savo eismo juostos, – netgi į priešingą kelio pusę. Jei kelyje posūkiui vietos nėra daug, priekaba gali priartėti prie šaligatvio.

Saugiausia yra palaukti kol vilkikas pabaigs posūkį ir vėl pradės važiuoti tiesiai.

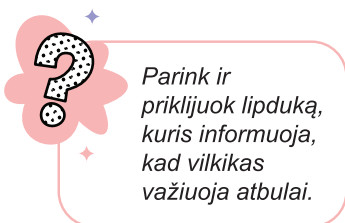
Atbulomis važiuojantys vilkikai

Kai vilkikas važiuos atbuline eiga, matysi baltos spalvos šviesas ir girdėsi pypsėjimą.

Abu signalai Tave įspėja ir tuomet yra itin svarbu būti atsargiam. Darydamas manevrą, vairuotojas žiūri tik į šoninius veidrodėlius, taigi jo matomumo laukas yra labai ribotas.

Dažniausiai važiuodami atbulomis vilkikai juda labai lėtai. Jokiu būdu nestovėk ir nevaikščiok už jo. Atsitrauk nuo vilkiko paėjęs į šoną ir palauk, kol vilkikas visiškai sustos arba nuvažiuos.

Atkreipk dėmesį į šiuos signalus – pypsėjimą ir baltus galinius šviesos žibintus – stovėjimo aikštelėse ir prie parduotuvių, šalia kurių vilkikai sustoja iškrauti prekes.

JAU ATLIKAI UŽDUOTIS? PASITIKRINK ŽINIAS ČIA:
WWW.BUKSAUGUSKELYJE.LT

Mokomoji užduočių knygelė „BŪK SAUGUS KELYJE“ yra bendradarbiavimo partnerystės projektas su UAB Circle K Lietuva, UAB „Volvo Lietuva“, UAB „Girteka Logistics“, Lietuvos policija ir visuomenine organizacija „Gelbėkit vaikus“.

IŠSIKIRPK IR PRIKLIJUOK.

